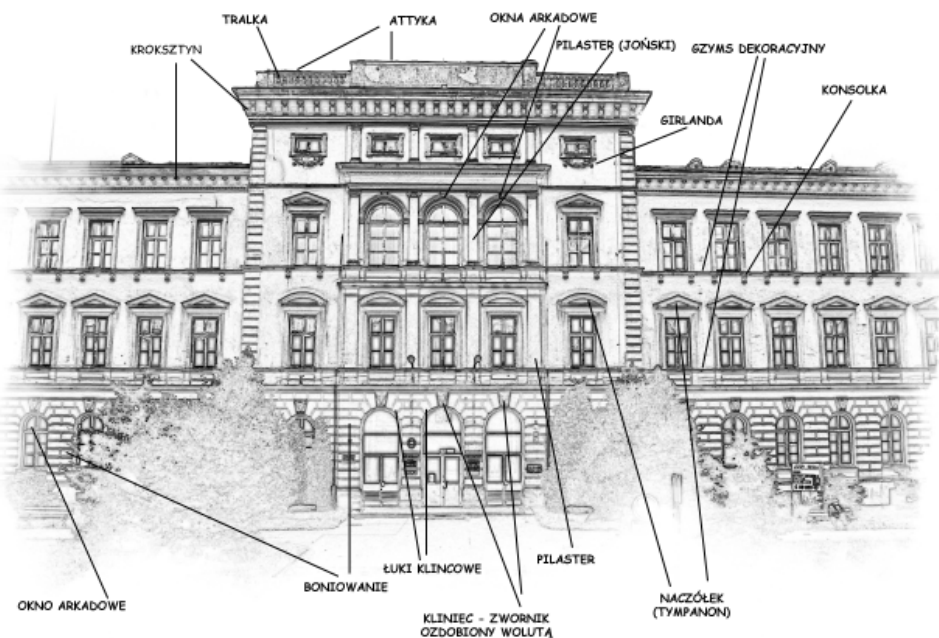

Na uwagę zasługuje budynek w którym znajduje się Szkoła. Obecnie to **ul. J. Słowackiego**, zwana długo ulicą **Strzelniczą**, która w XVI-XVIII w. była drogą wylotową do Pszczyny i Wrocławia, a w XX w. do Katowic. Tu stoi monumentalny gmach szkoły z obszernym dziedzińcem i sporym skwrem wzdłuż głównej fasady. Jest do dziś świadectwem poważnego podejścia ówczesnego państwa i miasta do spraw oświatowych. Został zaprojektowany przez architekta z Białej **Emanała Rosta seniora** i **wzniesiony w latach 1873-83**. Było to największe z ówczesnych przedsięwzięć budowlanych miasta Bielska. Budynek szkoły kosztował 300 tysięcy florenów.

Pierwotnie znalazły tu siedzibę **trzy szkoły średnie - Mittelschule**. Najstarsza w Bielsku szkoła średnia czyli **Państwowa Wyższa Szkoła Realna**, powstała w 1860 r., a do tego gmachu przeniosła się w 1874 r. Przygotowywała młodzież do studiów technicznych oraz do pracy w handlu i rzemiośle. To tutaj, w **1875 r.**, miał miejsce **pierwszy w Bielsku egzamin maturalny**.

Ten ogromny budynek nieodparcie przypomina swoją trójskrzydłową bryłą pałac. W architekturze jest to okres tak zwanego dojrzałego historyzmu. A historyzm to kierunek w architekturze i sztukach plastycznych końca XIX i początku XX w., którego cechą było naśladowanie wielkich stylów epok minionych, wynikające z szacunku dla przeszłości, dążenie do okazałości i wyrażanie poglądu, że architektura ma wyrażać określone treści. Historyzm w CK Austrii miał słać wielkość i nienaruszalność dynastii Habsburskiej. Ten **neorenesansowy gmach** został zbudowany **w kształcie litery E** - według romantycznej legendy na cześć małżonki cesarza Franciszka Józefa, cesarzowej Elżbiety.

„Bez tytułu” pismo Zespołu Szkół Elektronicznych, Elektrycznych i Mechanicznych w Bielsku-Białej, ul. J. Słowackiego 24, sala 120. Internet <http://zseiem.edu.pl>
Dyrektor wydawnictwa: **Jacek Zieliński**
Informator przygotowali: **Izabela Tatoń-Górnv, Jacek Trzeciak**

Prawdziwa krytyka cnoty się nie boi !

BEZ TYTUŁU

12 października
2017
Numer: 65
Numer
jubileuszowy

Pismo Zespołu Szkół Elektronicznych, Elektrycznych i Mechanicznych w Bielsku-Białej. Ukazuje się nieprzerwanie od 1990 roku.

143 LATA TEMU

12 października 1874 - otwarcie szkoły

Śląska Krajowa Rada Szkolna w Opawie w dniu 21 września 1874 r. skierowała do dyrekcji Wyższej Szkoły Realnej w Bielsku zawiadomienie, w którym informuje, iż w dniu 12 października 1874 roku będzie otwarta w Bielsku Szkoła Przemysłowa.

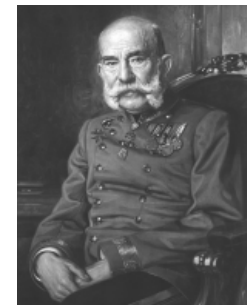
(...) Ma ona za zadanie dać sposobność młodym ludziom zdobywania wiedzy teoretycznej w zawodzie budowlanym oraz maszynowym. Zakład ten dzieli się przeto na oddział budowlano-techniczny i maszynowo-techniczny, czyli na szkołę przemysłu budowlanego i szkołę budowy maszyn. Każda z nich obejmuje: 1) szkołę przygotowawczą, 2) szkołę średnią i 3) szkołę wyższą.

Szkoła przygotowawcza jest przeznaczona dla młodszych uczniów, którzy nie osiągnęli jeszcze wymaganego wieku dla uczęszczania do właściwej szkoły przemysłowej. Nauka trwa w niej przez 2 lata.

Szkoła średnia daje możliwość przyswojenia sobie wiadomości dla fachowców z zakresu budownictwa, jak: murarzy, cieśli, kamieniarzy, stolarzy, blacharzy, zdunów, dekarzy itp., a także budowniczych maszyn, budowniczych młynów, mechaników i ślusarzy, którzy będą prowadzili

Ewa Dąbrowska, Dzieje Państwowej Szkoły Przemysłowej w Bielsku od 1874 do 1950 roku, Bielsko 2009.

cesarz Franciszek Józef I (1848 - 1916)

samodzielne przedsiębiorstwa przemysłowe lub będą pracowali na stanowiskach mistrzów czy podmistrzów budowlanych, kierowników robót, maszynistów, monterów i rysowników. Okres nauki trwa w niej przez 3 lata.

W szkole wyższej uzyskują osoby czynne w przemyśle w ciągu dwóch pięciomiesięcznych kursów wymaganą wiedzę dla przystąpienia do egzaminu na budowniczych, maszynistów w zakładach, kierowników warsztatów mechanicznych, aby wykazać się wymaganym wykształceniem zawodowym, jakie aspiranci do jednorocznej służby wojskowej muszą udowodnić.

W roku szkolnym 1874/1875 będą czynne szkoły: budowlana i budowy maszyn, szkoła przygotowawcza oraz pierwszy kurs szkoły średniej.

Do szkoły przygotowawczej będą przyjęci kandydaci po ukończeniu wymaganego podstawowego obowiązku szkolnego oraz po przedstawieniu odpowiednich dowodów swego zachowania. Do przyjęcia na pierwszy kurs szkoły średniej, oprócz powyższych wymagań, kandydaci muszą mieć ukończony 16 rok życia. Wcześniejsza praktyka zawodowa przed wstąpieniem do Szkoły Przemysłowej jest wprawdzie mile widziana, lecz nie jest wymaganym warunkiem przyjęcia.

Oplata szkolna jest wplatana z góry i wynosi 8 florenów za każdy kurs. Ponadto przy przyjęciu należy wpłacić 7 floren. Niezamożni uczniowie, na wniosek grona nauczycielskiego, mogą być zwolnieni z opłat przez śląską radę szkolną.

Zgłoszenia kandydatów przyjmuje dyrekcja Szkoły Przemysłowej (dyrektor Friedrich Martens), która udziela również wszelkich informacji (...)

Zawiadomienie to podpisał przewodniczący Śląskiej Rady Krajowej w Opawie, Aleksander Ritter von Summer.

Przepisy dyscyplinarne obowiązujące w Państwowej Szkole Przemysłowej od roku szkolnego 1900/1901.

Ponieważ Szkoła ta była szkołą średnią, a nie wyższą, przepisy dyscyplinarne w niej obowiązujące były z niewielkimi zmianami takie, jakie obowiązywały w innych szkołach średnich monarchii Austro-Węgierskiej. Absolwenci, którzy mieli później być czynni w pracy zawodowej musieli w szkole przyzwyczaić się do takiego zachowania, aby uznawano ich za wykształconych, kulturalnych i taktownych ludzi. Od każdego ucznia tej szkoły wymagano zatem surowego przestrzegania poniższych przepisów dyscyplinarnych:

1. Każdy uczeń tej szkoły od momentu wstępu do niej ma się bezwarunkowo podporządkować zarządzeniom dyrektora.
2. Zobowiązuje się uczniów do wykazywania się wytrwałą pilnością, przyzwoitym zachowaniem i należyтым sprawowaniem, tak w stosunku do ich przełożonych, jak i pomiędzy sobą.
3. Uczniowie mają w każdym przypadku okazywać dyktatorowi i wszystkim nauczycielom należyty szacunek i podporządkować się ich zarządzeniom.
4. Po wejściu do szkoły każdy uczeń ma się udać do odpowiedniej klasy i przygotować się do lekcji. Nieusprawiedliwione jest jej opuszczenie. Stanie lub hałasowanie na korytarzach i przejściach jest surowo zabronione.
5. Polecane przez nauczycieli zadania mają być pilnie i dokładnie wykonane i w nakazanym czasie oddane.
6. Obecność uczniów na lekcjach i ćwiczeniach ma być punktualna i wszelka nieusprawiedliwiona nieobecność jest niedopuszczalna.
7. Przyczyna nieobecności musi być wystarczająca i na czas przekazana. Gdy po 6-dniowej nieobecności nie jest do wychowawcy dostarczona wiadomość z właściwą podstawą nieobecności, to uważa się, iż uczeń wystąpił ze szkoły.

8. Nieusprawiedliwiona nieobecności, niedbała pilność i niewłaściwe obyczaje są odnotowane na świadectwie szkolnym.

9. Każdą zmianę miejsca pobytu i mieszkania ucznia należy zaraz zgłosić w dyrekcji szkoły.

10. Uczniowie mają szanować mienie szkoły, a powstałe szkody wyrównać. Uczeń, który dopuścił się uszkodzenia pomocy naukowych lub wyposażenia szkoły, a nie został wykryty i należy przypuszczać, iż wszystkim lub większości uczniów sprawca powinien być znany, to szkoda musi zostać pokryta przez uczniów całej klasy. Drapanie drzwi, ścian, stołów i pomocy naukowych jest zabronione.

11. Uczniowie mogą należeć do stowarzyszeń utworzonych przez osoby, które nie są uczniami szkoły, jako członkowie lub słuchacze.

12. Uczniom nie wolno tworzyć żadnych związków między sobą, nosić odznak związkowych oraz innych.

13. Spotkania i zebrania uczniów o celach kształcących, literackich i towarzyskich mogą się odbywać jedynie za zezwoleniem i nadzorem właściwych nauczycieli.

14. Nauczyciele są uprawnieni do usunięcia ze szkoły uczniów, którzy się tym przepisom przeciwstawiają, po jednorazowym bezowocnym upomnieniu.

15. Palenie w budynku szkolnym jest wszystkim uczniom uczęszczającym do szkoły bezwarunkowo wzbronione. Palenie na ulicach i placach jest dozwolone jedynie tym uczniom, którzy osiągnęli prawną pełnoletniość.

16. Uczęszczanie do teatru, kawiarni, restauracji i publicznych miejsc rozrywki jest dozwolone jedynie za zgodą dyrekcji lub uprawnionego nauczyciela. Odwiedzanie lekkich sztuk teatralnych i mających złą opinię restauracji jest zabronione.

17. Przy postępowaniu dyscyplinarnym stosowane są następujące kary: a) zwykła nagana nauczyciela; b) zaostrożona nagana dyrektora w obecności nauczyciela; c) zakaz korzystania ze stypendium, groźba wydalenia, zastosowanie kary karceru; d) wydalenie ze szkoły.

Szkolnictwo w monarchii Austro-Węgierskiej

Pod koniec XIX wieku na Śląsku Austriackim i w Galicji do szkoły maszerowało się w wieku lat sześciu. Obowiązkowa i bezpłatna nauka w **szkole ludowej** przysługiwała do 12 roku życia. Potem można się było do

Herb Austro - Węgier

kształcać na dwuletnich kursach niedzielnych. Za utrzymanie szkół płaciły gminy (zupełnie jak dzisiaj) i dwory, na nauczycielskie pensje łożyły (też prawie jak dzisiaj) władze powiatowe i krajowe.

Szkoły ludowe dzieliły się na czteroklasowe szkoły polspolite (trywialne) i trzyklasowe szkoły wydziałowe. Głównym celem nauki na tym etapie było wychowanie religijne, moralne i obywatelskie oraz przygotowanie uczniów do zawodu. Od 1895 roku nauka w szkole wiejskiej trwała sześć lat, a w miejskiej siedem. Wiejska miała przygotowywać dzieci do pracy na roli, zatrzymać je na wsi i nie dopuścić do szkół średnich i wyższych. Miejska uszkała nastawienie rękodzielnicze i przemysłowe.

Ośmioklasowe gimnazja były podstawą szkolnictwa średniego. Były to przede wszystkim gimnazja klasyczne. Przez osiem lat pięć - sześć godzin tygodniowo zajmowała nauka łaciny, a cztery godziny tygodniowo - nauka greki. Od 1867 r. nauczano języka polskiego, który wkrótce stał się językiem wykładowym. Uczono historii i geografii, matematyki i nauk przyrodniczych oraz religii i propedeutyki filozofii. Nauka w gimnazjum kończyła się egzaminem maturalnym.

Szkolnictwo realne (średnie techniczne) także było dwuetapowe. Szkoły niższe, trzyklasowe, z czasem przekształcono w szkoły zawodowe o kierunku rolniczym, leśnym, przemysłowym i kupieckim. Szkoły wyższe sześć-, a potem siedmioklasowe, przygotowywały do studiów technicznych. Pod koniec XIX w. zaczęły powstawać tzw. szkoły przemysłowe, w których starano się łączyć praktyczną naukę zawodu z wiedzą teoretyczną.

ZSEEiM w Bielsku-Białej

Zespół Szkół Elektronicznych, Elektronicznych i Mechanicznych jest kontynuatorem 143-letniej tradycji. Jest jedną z dwudziestu średnich szkół technicznych w Polsce kulturyjących ponad 100-letnie tradycje. Szkoła miała swój początek w 1874 roku, kiedy to c.k. austriackie ministerstwo oświaty założyło w Bielsku **Państwową Szkołę Zawodową**, która w 1881 roku podwyższyła swój status, stając się **Państwową Wyższą Szkołą Przemysłową**. Choć niektórzy sięgają jeszcze dalej wstecz umieszczając jej początki w 1862 roku, kiedy to została założona w Bielsku prywatna **szkoła mistrzów tkackich** (upaństwowiona w 1874 r.).

Cieszącą się bardzo dobrą opinią, **Państwowa Szkoła Przemysłowa**, istniała przez całe dwudziestolecie międzywojenne, z przerwą wojenną, pod tą nazwą funkcjonowała do 1950 roku.

W 1950 r., w Bielsku, po reorganizacji szkolnictwa średniego, Państwowa Szkoła Przemysłowa przestała istnieć. Z dwóch jej wydziałów: mechanicznego i elektrycznego, zorganizowano **Technikum Mechaniczno-Elektryczne**, popularnego "**Mechanika**". Nowa szkoła znalazła swoje lokum w starszej siedzibie "Przemysłówki". budynku przy **ul. Słowackiego 24**.

Dyrektorem "Mechanika" został inż. **Paulin Kasprzycki**. Po jego śmierci, grudzień 1954 roku, na stanowisko dyrektora TME został powołany **Teofil Molinek**, który kierował szkołą do roku 1968. Kolejnymi dyrektorami "Mechanika" byli: **Ludwik Gawlas** 1968 - 1975, **Edward Jablecki** 1975 - 1997, **Jan Dzida** 1997 - 2008 i od 2008 roku do chwili obecnej **Jacek Zieliński**.

W wyniku kolejnych reorganizacji szkoła zmieniła nazwy, przyjmowała pod swój dach inne szkoły techniczne z Bielska-Białej, z którymi się integrowała. W jej skład wchodziły różnego typu szkoły, zarówno dla młodzieży, jak i dla dorosłych, w systemach dziennym i zaocznym.

Szkoła pod obecną nazwą, **Zespół Szkół Elektronicznych, Elektronicznych i Mechanicznych**, powstała w **1997 roku** (wtedy Zespół liczył 68 oddziałów i 2028 uczniów!).

ZSEEiM zajmuje znaczące miejsca na listach ogólnopolskiego rankingi szkół średnich. Ranking prowadzi gazeta Perspektywy i Rzeczpospolita. W tych klasyfikacjach, od lat, Zespół zajmuje wysokie miejsca wśród szkół województwa śląskiego, jedne z najwyższych w Bielsku-Białej i najwyższe wśród szkół technicznych w mieście.